

Kalajoen kaupunki
Hallintopalvelut
Kalajoentie 5
85100 Kalajoki

Lähetä

1 (1)

1.2.2016

293/2012

Kirjaamo
Sosiaali- ja terveysministeriö
PI 33
00023 Valtioneuvosto

**SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ**

02-02-2016

STM 068:00/2015

STM068:00/2015

Kalajoen kaupunginvaltuuston ote: Lausuntopyyntö sote –uudistuksesta ja itsehallintoalueista

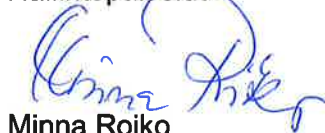
☐ Allekirjoitettavaksi	☐ Palautetaan	☐ Tarkastettavaksi	☐ Vastausta pyydetään
☐ Hyväksyttäväksi	☐ Pyydetään palauttamaan	☐ Tiedoksi	☐
☐ Kiireellinen	☐ Sopimuksen mukaan	☐ Toimenpiteitä varten	☐ Liitteet _____ kpl

Viesti:

Ohessa Kalajoen kaupunginvaltuuston ote 9 §/2016.

Ystävällisin terveisin

Kalajoen kaupunki
Hallintopalvelut

Minna Roiko
toimistos sihteeri
minna.roiko@kalajoki.fi

Liite

1. ote + liite

Perusturvalautakunta	§ 124	09.12.2015
Kaupunginhallitus	§ 11	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 9	25.01.2016

Lausuntopyyntö sote -uudistuksesta ja itsehallintoalueista

297/03.00/2015

PetuLtk 09.12.2015 § 124

(Valmistelija: Anne Mäki-Leppilampi, hyvinvointipalvelujohtaja)

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 tekemillään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta.

Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettävät kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettävän työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Hallituksen aluejakoa koskeva linjaus sekä sitä perusteleva muistio ovat lausuntopyynnön liitteinä.

Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijaisesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään. Hallituksen rahoituslinjaus on liitteenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa, jota hallinnoidaan teknisesti sosiaali- ja terveysministeriössä.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista. Lausuntopyyntöön tulee vastata sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen linjauksista.

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille.

Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Päätösasiakirjan voi toimittaa joko sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@stm.fi tai postitse osoitteeseen Kirjaamo, sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Päätösasiakirjaan tulee merkitä viite STM068:00/2015.

Perusturvalautakunta	§ 124	09.12.2015
Kaupunginhallitus	§ 11	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 9	25.01.2016

On mahdollista menetellä myös niin, että valtuusto ottaa kantaa ainoastaan sille osoitettuihin, itsehallintoalueeseen kuulumista koskeviin kysymyksiin ja toimittaa kannasta päätössiakirjan STM:öön. Tällöin lausuntopyyntöön muihin kysymyksiin voidaan ottaa kantaa muussa kunnan toimielimessä. Mikäli kunta katsoo, ettei sen ole tarpeen ottaa alueiden muodostumiseen virallista kantaa, lausuntopyyntöön voidaan vastata kokonaisuudessaan kunnan valitsemassa toimielimessä eikä päätössiakirjan toimittaminen ole tällöin tarpeen.

Lausunnot pyydetään antamaan 28.1.2016 klo 16.15 mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan sähköisesti saapuneet lausunnot.

Hyvinvointipalvelujohtaja:

Perusturvalautakunta keskustelee lausuntopyyntöstä ja evästä valmistelijoihin.

Perusturvalautakunta:

Hyväksyttiin.

Tuomas Nevalainen saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 17.40.

Khall 18.01.2016 § 11

(Valmistelija: hyvinvointipalvelujohtaja Anne Mäki-Leppilampi)
Valtuusto on 11.1.2016 käynyt asiasta iltakoulussa keskustelun.

Valtuustolle on iltakoulukutsussa lähetetty materiaalia asiasta. Lisäksi tausta-aineistoon voi tutustua osoitteessa www.stm.fi > hankkeet ja säädösvalmistelu > sote- ja aluehallintouudistus.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan lausunnon sote-uudistuksesta ja itsehallintoalueista.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle,

- 1) että valtuusto hyväksyy lausunnon kohdan 3.

Kaupunginhallitus:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kvalt 25.01.2016 § 9

Pöytäkirjan liitteenä on lausunto sote-uudistuksesta ja itsehallintoalueista.

Kaupunginvaltuusto:

Puheenjohtaja avasi keskustelun lausunnon sote-uudistukseen ja itsehallintoalueista.

Keskustelun aikana valtuutettu Jouni Jyrinki esitti muutettavaksi kaupunginhallituksen hyväksymän lausunnon kysymyskohtaa 1 muotoon "Ei kantaa". Valtuutettu Jouni Jyringin esitystä ei kannatettu.

Perusturvalautakunta	§ 124	09.12.2015
Kaupunginhallitus	§ 11	18.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 9	25.01.2016

Kun pyydetyt puheenvuorot olivat loppuneet, julisti puheenjohtaja keskustelun asiasta päättyneeksi.

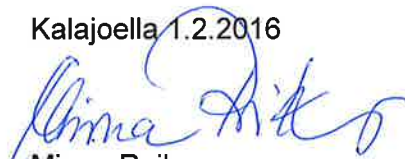
Puheenjohtaja totesi, että valtuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen.

Valtuutettu Jouni Jyrinki esitti merkittäväksi pöytäkirjaan seuraavan eriävän mielipiteen:

"Valtuuston olisi pitänyt muuttaa kaupunginhallituksen antamaa lausuntoa kohdassa 1 muotoon "Ei kantaa", jolloin olisi jäänyt tosiasiallinen mahdollisuus liittyä Keski-Pohjanmaan itsehallintoalueeseen".

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Kalajoella 1.2.2016

Minna Roiko
toimistosihteeri

Lausuntopyyntökysely

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyn lopussa on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommenteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenveto-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvetosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvetosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyyntöä käsittelevän helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite: <https://www.webropolsurveys.com/S/23CD4E7D9E3E90FB.par>

Lisätietoja lausuntopyyntöä antavat:

Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, s-posti tuomas.poysti@stm.fi
Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, s-posti pekka.jarvinen@stm.fi
Finanssineuvos Teemu Eriksson, p. 02955 30177, s-posti teemu.eriksson@vm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Riikka Friberg, p. 02951 63629, s-posti riikka.friberg@stm.fi
Osastosihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, s-posti jaana.aho@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi
Kalajoen kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimituksessa

18.1.2016

Toimielimen nimi

Kaupunginhallitus

Onko vastaaja*

kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomaisen

järjestö

joku muu

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajako pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Maakuntajako on yksi järkevä peruste koota yhteen alueellisesti järjestettävät tehtävät. Kootaessa palveluja alueellisesti yhteen tulisi kaikki tehtävät koota saman hallinnon ja ohjauksen alle (SOTE, ELY, AVI, palo- ja pelastustoimi ym.). Itsehallintoalueen toimiala on järkevä määritellä riittävän yleiseksi, koska silloin varmistetaan parhaiten niukkenevien resurssien optimaalinen käyttö.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajako pohjalta. Minkä nykyisen

maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perusteluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Savo
Kainuu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lappi
Pirkanmaa
Pohjanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Päijät-Häme
Satakunta
Uusimaa
Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Kalajoki sijaitsee Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan rajalla. Matkaa Kalajoen keskustasta on Kokkolaaan 70 km ja Ouluun 130 km. Kalajoen hinta-laatusuhteeltaan hyvin järjestettyjen SOTE-palvelujen perusta on hyvin järjestetty oma palvelutuotanto ja onnistunut yhteistoiminta Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan julkisten palvelujen järjestäjien kanssa. Tätä palvelujen järjestämistapaa on vahvistettu yksityisen sektorin palvelujen käytöllä joko täydentämään tai korvaamaan omaa tuotantoa. Alueen järkevän palvelutuotannon kannalta on äärimmäisen tärkeää huolehtia Oulun yliopistollisen sairaalan lisäksi myös Keski-Pohjanmaan keskussairaalan riittävästä palvelutasosta. Keski-Pohjanmaan keskussairaala on lähin päivystävä sairaala.

Itsehallintoalueeseen kuulumisesta on ennaikaista ottaa kantaa ennen kuin on ratkaistu itsehallintoalueen tehtävät ja ne kolme itsehallintoaluetta, joiden tulee järjestää vaativimmat SOTE-palvelut sopimalla yhteistyössä jonkin toisen alueen kanssa. Tarkentumatta on myös mitä käytännössä tarkoittaa sote-palveluiden järjestäminen yhteistyössä toisen itsehallintoalueen kanssa. Valinnan vapauden toteutuminen ja sen vaikutukset asiakkaan mahdollisuuden liikkua itsehallintoalueiden välillä sekä yksityisten palvelujen tarjoajien asema tuotannon osana ovat myös avoimia kysymyksiä. Lisäksi avoinna on rahoitus ja kiinteistöjärjestely uudistuksen yhteydessä. Jo nyt on nähtävissä joillakin alueilla keinotteluluonteisia järjestelyjä SOTE-kiinteistöjen osalta.

Rahoituksen ja toiminnan toteutumisen näkökulmasta on tärkeää päättää laissa, miten sekä itse sote- palveluita tuottava henkilökunta sekä tukipalveluita sosiaali- ja terveyspalveluille tuottava henkilöstö siirtyy itsehallintoalueille.

Kalajoen kaupungille on tärkeää ja luontaista yhteistyö sekä Pohjois- että Keski-Pohjanmaan kanssa. Alueen järkevä palvelujen järjestäminen myös edellyttää Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan tiivistä yhteistyötä. Päivystävä sairaala on oltava riittävän lähellä, että aikaikkunan mukaiset hoidot tiettyjen äkillisten sairastumisten osalta voidaan toteuttaa potilaan pelastamiseksi.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Kunnan itsehallintoalueesta on järkevä ottaa vasta sitten kun itsehallintoalueet ja niiden tehtävät, rahoitus ja muut kohdassa 7 mainitut osa-alueet on ratkaistu. Palvelutuotannon ja talouden kannalta näin merkittäviä ratkaisuja ei voi tehdä tietämättä mitä ratkaisu käytännössä tarkoittaa.

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Maakunnan tasolle olisi järkevä perustaa ainoastaan yksi organisaatio, jolla on yleistoimivalta aluetasolla. Muutoin uudistus tulee vain lisäämään byrokratiaa ja vaikeuttaa palvelutuotannon yhteensovittamista eri organisaatioiden välillä. Myös valvontaviranomaisen (Avi) tehtävien siirto ja yhdistäminen samaan kokonaisuuteen tulisi selvittää. Työllisyyden hoidon taloudellinen ja toiminnallinen kokonaisvastuun tulisi siirtää itsehallintoalueelle, sillä keskeisin osa siitä henkilöstöstä, joka pystyy varhaisessa vaiheessa tukemaan työllistymistä ja ehkäisemään syrjäytymistä siirtyy itsehallintoalueelle.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Tärkeää olisi määritellä työnjako selkeästi ja velvoittaa itsehallintoalue yhteistyöhön kuntien kanssa. Merkittävä osa kunnan ammattilaisista siirtyy uuden organisaation palvelukseen ja vaikeuttaa moniammatillista lähestymistä asiaan. Esim. työllisyyden hoidon osalta ainakin osa toiminnasta nojaa aikuissosiaalityöhön vahvasti ja kokonaisvastuu tulee siirtää itsehallintoalueille. Kunnan rooli tulee jatkossa määritellä hyvinvoinnin

edistämisessä, työllisyyden hoidossa ja monella muulla alueella yhteistyökumppaniksi, joka tukee itsehallintoaluetta tavoitteisiin pääsyssä.

Mikäli kunnille annetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtäviä, tulisi näiden osa-alueiden hoitoon kannustaa taloudellisesti esimerkiksi valtionosuuksilla. Normiohjaus näissä asioissa ei toimi, sillä merkittävin osa terveyden ja hyvinvoinnin henkilöstöstä siirtyy pois kuntien organisaatiosta. Itsehallintoalueille tulisi määritellä kokonaisvastuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Kunnan rooli olisi järkevä määritellä yhteistyökumppaniksi.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Merkittävin itsehallintoalueille siirrettävä palvelukokonaisuus ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Aluelinjauksia tehtäessä ja itsehallintoalueita määriteltäessä sote-palveluiden toiminnalliset aluerajat olisi syytä ottaa huomioon. Sote-uudistuksen tuotavuus- ja tehokkuushyödyt perustuvat pitkälle digitaalisaation hyödyntämiseen. Tietojärjestelmien yhteensopivuuteen / yhtenäistämiseen ja tietojen liikkuvuuteen ja oikeellisuuden varmistamiseen liittyvät periaatteet tulee ratkaista kansallisesti.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Valtion tulee turvata alueille yhtäläiset (€/asukas) taloudelliset resurssit järjestää SOTE-palvelut niin, että myös alhaisen tulotason alueiden asukkailla pystytään järjestämään perustuslain mukaiset yhdenvertaiset palvelut. Itsehallintoalueen rahoituksen tulee pohjautua valtiolliseen veroon tai itsehallintoalueen verotusoikeuteen, jota täydentää itsehallintoalueiden keskimääräisellä veroprosentilla laskettava sataprosenttinen valtakunnallinen tasaus.